

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

Riktlinje till kommersiell service

Beslutad av:	Kommunstyrelsen 2025-03-11 § 72
Diarienummer:	789-2024
Dokumenttyp:	Riktlinje
Dokument-ID:	RIKPOL – 15043
Version:	1
Kontaktperson:	Karin Ernehed, Landsbygdsutvecklare
Författare:	Fredrika Matell
Berörd verksamhet:	Kommunledningsförvaltningen
Giltig från:	2025-03-17
Giltig till:	2026-03-17
Antal sidor:	4

1. Inledning

Kommunens tillväxtmål om att bli 75 000 invånare till 2040 ställer vår kommun inför möjligheter, såväl som utmaningar. En växande befolkning skapar ökade behov av exempelvis bostäder, infrastruktur, arbetsmöjligheter och service. I enlighet med Näringslivsstrategin för hållbar tillväxt 2022–2026 ska landsbygden inkluderas som en drivkraft för kommunens tillväxt. För att lyckas behövs ett arbete verkställas för god kommersiell servicenivå på landsbygden i kommunen. Kommersiell service innefattar dagligvarubutiker, drivmedelsstationer, post- och pakettjänster, apotek och apoteksombud samt grundläggande betaltjänster. Sådant som gör det möjligt att leva, arbeta och trivas i kommunen. Region Jämtland Härjedalen har tagit fram tre insatsområden som Östersunds kommuns riktlinje för kommersiell service utgår från.

- Insatsområde 1: Stärka tillgängligheten till kommersiell service för medborgare.
- Insatsområde 2: Stärka förutsättningarna för servicegivare med stöd och rådgivning.
- Insatsområde 3: Stärka samordningen mellan offentliga intressenter¹.

2. Syfte

Riktlinjens syfte är att fastställa ställningstagande inom kommunal verksamhet för att bevara och utveckla grundläggande kommersiell service på landsbygden i kommunen. Riktlinjen ska bidra till starka, sammankopplade landsbygder som attraherar invånare, företag och besökare. Vidare ska sambandet mellan kommersiell och offentlig service påvisas.

3. Avgränsningar

Riktlinjen för kommersiell service i Östersunds kommun fokuserar geografiskt på kommunens landsbygd. När man talar om Östersund syftas det ofta till centrala Östersund och mer sällan kommunens landsbygd. Riktlinjen behandlar ställningstaganden för kommersiell service utanför centrala Östersund. Intressenter är medborgare, servicegivare, företag och föreningar.

---

¹ Region Jämtland Härjedalen, Regionalt serviceprogram 2023–2030, 2023.

4. Hur ska riktlinjen användas?

Denna riktlinje utgår från ett horisontellt perspektiv för att främja samarbete mellan olika verksamhetsområden. I stället för att arbeta uppifrån och ned, eller utgå från en policy, skapar riktlinjen en tydlig ram för handlingsplanen. Riktlinjen anger kommunens ställningstaganden. Det är ett normerande styrdokument vilket ligger som grund när aktiverande styrdokument tas fram.

5. Ställningstaganden

Ställningstaganden som följer i detta avsnitt härleder bland annat från Bakgrundsrapport till Riktlinje för kommersiell service, Översiktsplan 2040 och Planeringsstrategi 2023–2028. Översiktsplan 2040 pekar ut Östersunds kommuns karaktäristiska tätorter och levande landsbygder som viktiga faktorer i kommunens attraktionskraft. Därav behöver dessa områden behålla och utveckla sina kvalitéer och utgå från tydliga ställningstaganden för att främja kommersiell service.

5.1. Östersunds kommuns invånare ska ha tillgång till grundläggande kommersiell service, oavsett var dem bor.

Det som utgör underlag för servicegivare att bedriva kommersiell service är kunder, det vill säga, invånare. Landsbygden ska vara en plats att bo, leva och verka i, samt besöka. Planeringsstrategin 2023–2028 understryker att goda boendialternativ är en liten del av att få en plats att växa, det medföljer även många andra viktiga behov. Kommunen ska därför främja arbetstillfällen, offentlig service, samt attraktiva boendemiljöer för att bibehålla och utveckla kommersiell service. Tätorterna och landsbygderna behöver därav goda kommunikationer och väl fungerande kommunal service för tillgång till kommersiell service.

5.2. Östersunds kommun ska bistå servicegivare med stöd och rådgivning för att driva sin verksamhet på landsbygden.

Arbetet för att bistå servicegivare stöd och rådgivning är pågående och aktivt idag, ett arbete som bör fortgå. Kommunen verkar för att ge servicegivare rätt förutsättningar att driva sina verksamheter genom att aktivt föra dialoger om befintliga stöd. De kan exempelvis finansieras av EU eller Länsstyrelsen. Att bistå rådgivning utifrån enskildas butikers behov, till exempel informera om nya lagstiftningar om hantering av avfall, bygglov eller marknadsförändringar är ett arbete som ska fortgå. Fortsatt ska kommunen bistå, vid behov, tillfällen för möten där denna information kan ges. I längden bidrar detta till ökad nivå och tillgänglighet av kommersiell service på landsbygden i Östersunds kommun.

5.3. Östersunds kommuns företag och föreningar ska ha tillgång till grundläggande service för att driva sina verksamheter.

Företag och föreningar använder sig av kommersiell service på olika vis och olika mycket. Dem olika behoven och utmaningarna kopplade till kommersiell service behöver kommunen fånga upp och sammanställa. Detta görs genom kontinuerliga dialoger med både företag och föreningar på landsbygden i Östersunds kommun.

5.4. Östersunds kommuns serviceorter och servicepunkter ska bevaras och utvecklas, samt beaktas som viktiga samhälls- och trygghetsfunktioner.

Serviceorter- och punkter bör inkluderas i övergripande styrdokument som till exempel Översiktsplan och kommunens Sårbarhetsanalys. Att inkludera kommersiell service i strategiskt arbete kan bidra till att serviceorterna- och punkterna skapar mer sammankopplade och starka landsbygder. Detta är viktigt för invånare, företag och besökare.

5.5. Östersunds kommun ska verka för en stark servicenivå på lokal och regional nivå.

En ökad samordning av kommersiell service mellan länets kommuner skapar trygghet och robusthet. Genom nätverket Service Z möts kommuners ansvariga för utveckling av kommersiell service för kunskapsutbyte fyra gånger per år. Här ska Östersund kommun delta och bidra, samt vara en vägvisare som en robust kommun. Östersunds kommun besitter inte bara ett stort utbud av kommersiell service, här finns även offentlig service som övriga delar av länet räknar med, exempelvis sjukhus. Det är därför viktigt att samordna och samverka mellan kommuner för ökad nivå av kommersiell och offentlig service.

6. Relaterade dokument

Bakgrundsrapport, riktlinje för kommersiell service.

Översiktsplan 2040.

Region Jämtlands Härjedalens serviceprogram 2023–2030.

Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt 2022–2026.

Sårbarhetsanalys Östersunds kommun.

Planeringsstrategi 2023–2028.